
2 Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Pechtold aan de minister-president over **diens brief aan RTL, waarin hij ontkent de lasten met 12 mld. te laten oplopen**.

□

De heer **Pechtold** (D66):

Voorzitter. Ik dank de minister-president zeer voor zijn komst naar de Kamer. Financiën vormen uiteindelijk de kern van het kabinetsbeleid. Die magische miljarden staan uiteindelijk voor de portemonnee van iedere burger en van ieder bedrijf. De premier staat bekend om zijn open communicatie. Van SP tot SGP wordt hij daarom geprezen, maar over één ding weigert deze premier open te zijn. Al weken hoor ik hem en de minister van Financiën spreken over dalende lasten en 18 mld. bezuinigingen. Gisteren schreef hij letterlijk: dit kabinet wil een kleinere, maar ook een efficiëntere overheid. Daarmee voorkomen we dat de belastingen moeten stijgen.

Het CPB heeft berekend dat de lasten met 12 mld. stijgen. Dat is € 1000 voor ieder huishouden en € 6000 voor ieder bedrijf. Dat komt omdat dit kabinet de AOW-maatregel uitstelt met tien jaar, de WW niet hervormt, het ontslagrecht bevriest en daarmee een greep in ieders portemonnee doet. Dat is een politieke keuze. Voor een partij die campagne heeft gevoerd met fikse lastenverlichting – dat is in tijden van economische crisis ook niet zo verstandig – breekt de premier daarmee een belofte. Dat kan hij doen, maar laten we er dan eerlijk over zijn.

Ik wil graag dat de premier de feiten erkent en daarom heb ik slechts twee vragen. De eerste is: met hoe veel stijgen de lasten onder dit kabinet? Dan doel ik niet alleen op belastingen, maar ook op de premies en gaat u maar door. De tweede vraag is: hoeveel bezuinigt dit kabinet netto?

□

Minister **Rutte**:

Voorzitter. Mijn hoofdantwoord zal zijn dat de heer Pechtold – dat zeg ik respectvol – alle feiten en cijfers door elkaar haalt. Daar zal ik straks een toelichting op geven. Laat ik beginnen met uit te leggen waarom het zo belangrijk is dat we die 18 mld. überhaupt ombuigen. Daar heb ik de heer Pechtold niet over gehoord. Dat is zo belangrijk, omdat we op dit moment in Nederland per jaar 11 mld. uitgeven aan rentelasten. Dat is ongeveer even veel als wat we uitgeven aan het voortgezet onderwijs en het basisonderwijs. Ook dit jaar gaan we weer zien dat de tekorten van de overheid met 19 mld. stijgen. Er is inmiddels een staatsschuld van € 24.000 per Nederlander en iedere dag stijgen de kosten voor de Rijksoverheid, het tekort, met tussen de 50 mln. en de 100 mln. Het is volstrekt onmogelijk om hiermee door te gaan. Als je dat wel doet, ben je echt bezig om de erfenis van de vorige crisis door te schuiven naar de volgende generatie. Dat wil dit kabinet niet en daarom grijpt het in in de overheidsfinanciën. Daarom doen wij het.

De feiten zijn dat we in totaal 18 mld. ombuigen. Dat bedrag bestaat voor 16,5 mld. uit echte ombuigingen en 1,5 mln. uit lastenverzwaringen. Dus 90% van die 18 mld. zijn ombuigingen en 10% zijn lastenverzwaringen.

De heer **Pechtold** (D66):

De premier heeft een lange aanloop nodig en voordat hij bij de feiten terechtkomt, geeft hij een urgentieverklaring waar ik het helemaal mee eens ben. De bedragen die hij nu noemt, heb ik echter tot nu toe nog nergens gelezen. Ik zou graag hebben dat de minister-president die cijfers onderbouwt. Ik sta immers niet alleen met mijn kritiek. Het CPB, economen als De Kam en Jacobs zeggen: nee, de cijfers zijn anders. Als u de details wilt: het gaat om 8,75 bezuinigingen en om een lastenverzwaring van 6,2. Dat zijn de cijfers. Ik wil van de minister-president weten, of hij vasthoudt aan de verdeling die hij zojuist noemde – die 16,5 mld. en 1,5 mld. – of moeten die getallen bijgesteld worden en hebben we het hier wel degelijk over bijvoorbeeld 5 mld. voor het bedrijfsleven aan lastenverzwaring, die vooral door bijvoorbeeld de zorgpremie komt? Is dat waar of niet? Ik herhaal mijn twee vragen. Ik verzoek de minister-president om die bedragen van 16 mld. en 1 mld. meer in detail te onderbouwen. Daarnaast vraag ik hem om in te gaan op de lasten van 5 mld. voor het bedrijfsleven, via de zorg.

Minister **Rutte**:

Dit kabinet buigt in totaal 18 mld. om. Dat is nodig om de overheidsfinanciën weer gezond te krijgen, om de rekening van deze crisis niet door te schuiven naar de volgende generatie. Dat bedrag van 18 mld. bestaat voor 16,5 mld. uit harde ombuigingen en voor ongeveer 1,5 mld. uit lastenverzwaringen. 90% bestaat dus uit keiharde ombuigingen die dit kabinet doorvoert. Die 1,5 mld. aan lastenverzwaringen zijn dezelfde die ook in het verkiezingsprogramma van D66 staan, zoals het afschaffen van de overdraagbare heffingskorting en een aantal maatregelen in de sfeer van pensioenen. Wij moeten ervoor zorgen dat de financiën van de rijksoverheid op orde komen. Dat is in lijn met het verkiezingsprogramma van D66, dus ook daar kunnen de geachte spreker en ik elkaar vinden.

Waar bestaat dat bedrag van 18 mld. dan uit? Dat bestaat uit harde ombuigingen voor ongeveer 16,5 mld. en 3,5 mld. aan intensiveringen. Ik noemde al het bedrag van ongeveer 1,5 mld. aan extra lasten. Daarnaast hebben wij natuurlijk te maken met het pakket van 3,5 mld. ombuigingen voor 2011 dat vorig jaar in nauw overleg met het aantredende kabinet is vastgesteld. Alles opgeteld leidt dat tot 18 mld. ombuigingen, waarvan 10% lastenverzwaring is.

De heer **Pechtold** (D66):

Het gegoochel met getallen gaat door. Ik kan mij heel goed voorstellen dat mensen dat niet snappen, zeker omdat de minister van Financiën gisteren andere bedragen noemde. Hij had het over 6 mld. lastenverzwaringen. De minister-president geeft nu in elk geval de eerste 1,5 mld. toe. Dan hebben wij nog zo'n 10,5 mld. te gaan. Deze discussie zal niet stoppen, wat mij betreft. Als er iets belangrijk is, is het dat een kabinet en ook partijen in de campagne eerlijk zijn. De minister-president vertelt niet het verhaal van de lastenverzwaring die het Centraal Planbureau – dat is een gerenommeerd instituut waardoor politieke partijen hun programma's laten doorrekenen – noemt.

Rutte

Ik handhaaf de stelling dat het probleem met deze minister-president is dat hij met de getallen goochelt. Ik zal zien hoe wij bij het verder uitpluizen daarvan de minister-president, die nu stapje voor stapje begint toe te geven, verder krijgen om hem bij de juiste cijfers te krijgen.

Minister Rutte:

Ik hoop dat de heer Pechtold mij ten goede houdt dat ik zijn gegoochel met cijfers niet voor mijn verantwoording neem. Het mag dan campagnetijd zijn, maar laten wij wel bij de feiten blijven. De feiten zijn zoals ik reeds heb gezegd: het effect van het kabinetsbeleid is dat 18 mld. wordt omgebogen, waarvan 16,5 mld. door harde ombuigingen en 1,5 mld. door lastenverzwaringen die ook in het verkiezingsprogramma van D66 stonden. Wat de heer Pechtold er allemaal bijhaalt – dat blijkt ook uit zijn uitspraken in de media hierover – zijn allerlei zaken die niets het met kabinetsbeleid te maken hebben, maar bijvoorbeeld met het feit dat de zorgkosten in Nederland toenemen.

De heer **Pechtold** (D66):
En wie doet dat?

Minister Rutte:

De heer Pechtold doet daar in zijn verkiezingsprogramma helemaal niets aan. Dit kabinet heeft besloten om wel maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de oplopende kosten van de gezondheidszorg worden teruggedrongen. Dat heeft niets te maken met ombuigingen. Dat heeft alles te maken met het feit dat wij in dit land gelukkig ouder worden en dat de kwaliteit dat gezondheidszorg toeneemt. Daardoor nemen de kosten van de zorg toe. Dat is een effect waar ook de heer Pechtold zich in zijn plannen volledig rekenschap van heeft gegeven. Daar moet hij dan ook eerlijk voor uitkomen.

(geroffel op de bankjes)